

به نام او

دانشگاه صنعتی شریف
مرکز پژوهشی علوم و فناوری نانو
پژوهشکده جامع علوم و فناوری های همگرا

مروری بر مقررات دوره دکتری

ویرایش مهر ۱۴۰۲

دانشجویان گرامی ضمن عرض خیر مقدم جهت ورود به دوره دکتری نانوفناوری در مرکز پژوهشی علوم و فناوری نانو دانشگاه صنعتی شریف به اطلاع می‌رساند مجموعه مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی دوره دکتری دانشگاه صنعتی شریف در نشانی

<http://www.sharifgradschool.ir/fa/mosavabatdetail.asp?rid=5>

و نیز در سایت مرکز icst.sharif.edu قابل رویت بوده و دانشجویان ملزم به مطالعه و اجرای آن در طول دوره تحصیل می‌باشند. شایان ذکر است دانشجوی دکتری لازم است به صورت تمام وقت در دانشگاه مشغول بوده و موظف است در چارچوب مقررات به طور مستمر در جهت پیش برد فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی خود اهتمام ورزد. هدف از این این نوشتار معرفی دوره دکتری مرکز علوم و فناوری نانو و مروری است بر مقررات برای شما عزیزان دانشجوی.

۱- بخش آموزشی دوره دکتری نانوفناوری: برنامه برای حداکثر ۴ نیمسال است که براساس سیلابس مصوب دروس دوره دکتری نانوفناوری (جدول دروس) به شرح ذیل است:

- درس جبرانی ۳ واحد (لزوم اخذ به تشخیص مرکز بدون احتساب نمره در معدل کل)
- دروس الزامی (۱۰ واحد) و سمینارهای عمومی و تخصصی جمعاً ۱ واحد (مجموع ۱۱ واحد)
- دروس اختیاری حداقل (۷ واحد).
- درس رساله ۲۰ واحد

جمع کل واحدهای آموزشی ۳۸ واحد می‌باشد. منوط به تأیید تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعداد محدودی قابل اخذ است. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری حداقل ۳ سال و حداکثر ۴/۵ سال (سنوات مجاز ۹ نیمسال) می‌باشد. از ترم ۱۰ ثبت نام دانشجویان منوط به تأیید گزارش پیشرفت پروژه توسط اساتید راهنما، مرکز و اخذ مجوز از تحصیلات تکمیلی می‌باشد (با پرداخت هزینه). افراد متأهل می‌توانند فقط یک نیمسال (نیمسال دهم) بدون پرداخت شهریه ثبت نام داشته باشند.

۲- شرکت در سمینارهای هفتگی و کنفرانس‌ها: از آنجاییکه مرکز علوم و فناوری نانو تأکید زیادی بر تعاملات علمی با سایر دانشجویان و اساتید جهت افزایش اطلاعات علمی و توانمندی‌های دانشجویان دارد لذا برای حصول به این اهداف علاوه بر سمینارهای هفتگی که هر هفته در روزهای دوشنبه ساعت ۱۳:۳۰ الی ۱۵ در محل مرکز برگزار می‌گردد، تعدادی نیز سخنرانی مدعو در طول هفته، کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی در طول سال و کنفرانس‌های ملی سالانه و بین‌المللی دو سالانه نانو ساختارها برگزار می‌کند که شرکت دانشجویان در این سمینارها (به جز در ایام دوره فرصت مطالعاتی) الزامی بوده و غیبت بیش از حد (حداکثر ۳ جلسه در طول ترم و ماه مرداد در تابستان) بدون عذر موجه منجر به درج نمره U در پیشرفت تحصیلی در دوره پژوهشی خواهد شد.

۳- نمره زبان: کسب حداقل ۸۵٪ از کف نمره زبان مندرج در آیین‌نامه دکتری تا پایان نیمسال اول الزامی است. در غیر اینصورت ثبت نام ترم ۲ منوط به اخذ تعهد از دانشجو جهت احراز نمره زبان تا پایان سال اول می‌باشد.

۴- آزمون جامع: طبق آیین نامه ضرورت دارد حداکثر تا پایان نیمسال سوم امتحان جامع با موفقیت پشت سر گذاشته شود. بنابراین توصیه می‌شود در ترم تابستانی نخستین سال نسبت به ثبت نام آزمون جامع (پس از گذراندن دروس در دو نیمسال) اقدام گردد. این امتحان به صورت کتبی برگزار می‌گردد و ثبت نام در آن منوط به احراز نمره زبان مصوب دانشگاه (شامل آزمون‌های MSRT نمره ۶۰، IELTS ۵.۵، ۶، TOLIMO ۵۵۰، TOFEL ۷۹ و آزمون زبان دانشگاه صنعتی شریف) و گذراندن تعداد کل واحدهای دوره آموزشی ۱۸ واحد با معدل کل بالای ۱۶ یا گذراندن ۱۲ واحد با معدل کل بالای ۱۷ می‌باشد.

۵- دفاع از پیشنهاد پژوهشی: پس از آزمون جامع، دانشجو موظف است زمینه‌های علمی و تخصصی مورد علاقه خود و هم‌چنین مورد توجه مرکز را برای دوره پژوهشی در یک صفحه تحت عنوان **فرم پیشنهاد اولیه رساله** برای تأیید زمینه پژوهشی و تیم احتمالی اساتید راهنما به شورای مرکز ارائه نماید. پس از اخذ تأییدیه شورای مرکز دانشجو موظف است درس پیشنهاد پژوهشی را اخذ و نسبت به تکمیل پیشنهاد پژوهشی که حاوی معرفی چکیده، اهداف رساله، مروری بر منابع، ضرورت انجام، امکان‌سنجی، نوآوری‌ها، دستاوردهای احتمالی، مراجع، برنامه زمانبندی، موارد ایمنی و اخلاق پژوهش است اقدام نموده و مجدداً جهت اخذ تأیید نهایی پیشنهاد پژوهشی، ترکیب تیم نهایی اساتید راهنما و گروه داوران به شورای مرکز تسلیم نماید. پس از تأیید شورای مرکز لازم است در اسرع وقت از پیشنهاد پژوهشی خود دفاع نماید.

شایان ذکر است به دلیل ماهیت میان‌رشته‌ای، تیم اساتید راهنما باید حداقل از دو عضو هیأت علمی یا همکار مرکز تشکیل شود. اگر به هر دلیلی دانشجو نتواند از پیشنهاد پژوهشی خود در آن ترم دفاع کند در پایان نیمسال نمره تعویق امتحان (EP) منظور می‌گردد. کلیه دروس (به جز درس سمینار) که بعد از پایان دوره آموزشی و ترم دفاع از پیشنهاد پژوهشی اخذ می‌کند به صورت CR (بدون احتساب نمره) در کارنامه ثبت خواهد شد. مهلت ارسال گزارش پیشنهاد پژوهشی به دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه آخرین روز قبل از شروع کلاس‌های نیمسال جدید می‌باشد و دانشجو می‌بایست یک هفته قبل از مهلت فوق از تعریف پیشنهاد پژوهشی خود دفاع نماید. در صورت ارسال گزارش پیشنهاد پژوهشی پس از زمان فوق دانشجو لازم است در نیمسال بعدی ثبت نام داشته باشد.

۶- بخش پژوهشی: بخش پژوهشی دوره دکتری با نظارت کامل اساتید راهنما، معمولاً تا پایان نیمسال هشتم (با ثبت نام ۳ ترم به صورت ۶ واحد و یک ترم ۲ واحد) به طول می‌انجامد. در صورت ادامه تا نیمسال دهم بصورت صفر واحدی اخذ و از نیمسال دهم به بعد ثبت نام دانشجو پس از اخذ مجوز تحصیلات تکمیلی و منوط به پرداخت شهریه مصوب خواهد بود. برای کسب مجوز لازم است قبلاً گزارش پیشرفت رساله به تأیید اساتید راهنما و داوران انتخابی مرکز رسیده باشد.

شایان ذکر است در پایان هر نیمسال گزارش درس رساله دکتری که به صورت مطلوب (S) و یا نامطلوب (U) است باید توسط تیم اساتید راهنما و مرکز تأیید و به معاونت تحصیلات تکمیلی ارسال شود. گزارش سالانه پیشرفت رساله‌ها بصورت شفاهی اجرا می‌گردد و کلیه دانشجویان موظف به شرکت در جلسه خود با حضور اساتید راهنما و داوران داخلی می‌باشند.

۷- فرصت مطالعاتی: پذیرش درخواست شرکت در دوره فرصت مطالعاتی خارج از کشور (۳ الی ۶ ماه) منوط به تأیید استاد راهنما و ارسال اولیه حداقل یک مقاله برگرفته از فعالیت‌های پژوهشی دوره دکتری برای مجلات بین‌المللی (ISI) و دریافت دعوت‌نامه معتبر از دانشگاه مقصد است. مرکز اعتبار علمی مرکز درخواست کننده و ارتباط فعالیت‌های در نظر گرفته شده با موضوع رساله دانشجو را مورد بررسی قرار داده و پس از تأیید به معاونت تحصیلات تکمیلی برای ادامه روند ارسال می‌کند. توجه شود که در رابطه با حمایت‌های مالی فرصت مطالعاتی، مرکز بررسی نمی‌نماید.

۸- اخلاق پژوهشی: توجه به اخلاق پژوهشی در پژوهش و انتشار دستاوردها بسیار کلیدی است (پیوست) و در صورت احراز تخطی مطابق با قوانین کشوری و دانشگاه برخورد مقتضی صورت می‌گیرد.

۹- انتشار مقالات و دستاوردها: انتشار مقالات و دستاوردهایی مانند ثبت اختراع از فعالیت‌های پژوهشی زیر نظر اساتید راهنما که به عنوان نویسندگان مسئول هستند باید صورت گیرد. در مقاله‌های مستخرج از فعالیت پژوهشی دوره دکتری ضروری است دانشجوی فقط عنوان (Affiliation) زیر با تأیید استاد راهنما استفاده کند:

فارسی: مرکز علوم و فناوری نانو پژوهشکده، پژوهشکده جامع علوم و فناوری‌های همگرا، دانشگاه صنعتی شریف

انگلیسی:

Center for Nanoscience and Nanotechnology, Institute for Convergence Science & Technology, Sharif University of Technology

طبق مقررات دانشگاه کلیه فعالیت‌های پژوهشی که در دانشگاه انجام می‌گیرد باید زیر نظر و با مسئولیت یک عضو هیأت علمی دانشگاه باشد و دستاوردها با مسئولیت و هماهنگی عضو هیأت علمی منتشر شود. انتظار می‌رود در انتشارات مبتنی بر این پژوهش‌ها اساتید راهنما نقش نویسنده مسئول را به عهده داشته باشند. در صورتیکه نام عضو هیأت علمی در انتشار دستاورد قید نشود نامه مکتوب عضو هیأت علمی در رابطه با قبول مسئولیت خطاب به مرکز ضرورت دارد. دانشجوی مجاز نیست فعالیت‌هایی که در خارج از دانشگاه و دوره دکتری انجام می‌گیرد را با عنوان دانشگاه صنعتی شریف منتشر نماید. ضرورت دارد پس از انتشار مقالات (فارسی و یا انگلیسی) یا ارائه مقاله در کنفرانس‌ها، یک نسخه از آن‌ها در اسرع وقت به دفتر مرکز ارائه گردد.

۱۰- دفاع از رساله: دفاع دکتری منوط به چاپ مقالات مستخرج از رساله دکتری متقاضی در مجلات معتبر فهرست ISI با مجموع Impact Factor حداقل ۳ با عنوان (Affiliation) دانشجوی فقط مرکز علوم و فناوری نانو دانشگاه صنعتی شریف است. در مقالات مستخرج از رساله امتیاز مقاله برای دفاع از رساله فقط برای دانشجوی اول محاسبه می‌شود و در صورت وجود همکاری علاوه بر اساتید راهنما و مشاور، نقش و امتیاز ایشان از سوی استاد راهنما کتباً اعلام می‌شود. ثبت اختراع بین‌المللی می‌تواند جایگزین بخشی از حد نصاب مقاله گردد. فهرستی از مجلات نامعتبر از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اعلام می‌شود که ضرورت دارد به این فهرست قبل از ارسال مقالات توجه گردد.

همچنین لازم است در انتهای دوره پژوهش دانشجوی رساله خود را به زبان فارسی در قالب رایج تدوین و پس از مطالعه کلیه اساتید راهنما و تأیید آنان همراه با خلاصه رساله به زبان انگلیسی، پرینت مقالات منتشر شده در ژورنال‌ها و کنفرانس‌ها و دستاورد فناورانه از دوره پژوهش دکتری که قابل ارائه در نمایشگاه‌ها و صنعت است را تحویل مرکز دهد. پس از بررسی آن‌ها در شورای مرکز و تأیید تیم داوران داخلی و خارجی دانشجوی تعیین می‌شود. سپس دانشجوی همراه با تیم اساتید راهنما در جلسه‌ای در حضور داوران داخلی از رساله خود دفاع و در صورت کسب مجوز دفاع در آن جلسه، مرکز نسبت به بقیه روند دفاع از رساله اقدام خواهد کرد. چون این روند بیش از دو ماه به طول می‌انجامد لازم است اساتید و دانشجوی این مدت را در برنامه پژوهشی خود لحاظ کنند. حضور اساتید راهنما در جلسات دفاع الزامی است. تأخیر حتی یک روزه پس از تاریخ تعیین شده توسط تحصیلات تکمیلی مورد قبول نبوده و دانشجوی ملزم به ثبت نام در ترم بعدی خواهد بود.

۱۱- دستیار آموزشی: ضرورت دارد پس از سال اول، ثبت نام در درس TA در ۴ نیمسال صورت گیرد. برای هر درس TA انتظار می‌رود که دانشجوی در هر نیمسال به میزان ۶۰ ساعت در فعالیت‌های مشخص که برای دانشجوی در نظر گرفته می‌شود مشارکت نماید و در پایان نیمسال بر اساس تأیید کارکرد نمره TA در کارنامه به صورت نمره S یا U درج خواهد شد.

۱۲- مالکیت فکری و معنوی: کلیه فعالیت‌های پژوهشی در دانشگاه با تعهد به آیین نامه ایجاد، مدیریت و تجاری‌سازی دارایی‌های فکری دانشگاه انجام می‌گیرد و در صورتیکه تراکنش مالی بر مبنای دستاوردها قابل انتظار باشد، رعایت این آیین نامه ضرورت دارد.

۱۳- دسترسی به فضاهای آموزشی و پژوهشی: امکان دسترسی به اتاق‌ها و کمد در فضای مرکز از طریق دفتر مرکز در اختیار دانشجویان قرار داده می‌شود. دانشجویانی که در دانشکده‌های مختلف مشغول به پژوهش می‌شوند باید از روال دانشکده‌ها و نظرات اساتید راهنما تبعیت کنند.

آزمایشگاه‌ها: حضور در آزمایشگاه‌ها منوط به گذراندن دوره ایمنی و موفقیت در آزمون مربوطه و رعایت نکات ایمنی است.

رعایت شئونات دانشگاه در فضاهای آموزشی و پژوهشی و نیز توجه به قوانین دانشگاه برای حضور و ورود و خروج ضرورت دارد.

۱۴ - مواردی که شامل پرداخت شهریه توسط دانشجو خواهد شد:

الف) حداکثر نیمسال مجاز سنوات تحصیلی گذشته باشد.

ب) کلیه درخواست‌هایی که خارج از تقویم آموزشی و خارج از مواعدهای مقرر در آیین نامه آموزشی از قبیل ثبت نام با تأخیر، حذف تکدرس، حذف نیمسال، تأخیر در تعریف پایان نامه رساله دکتری

۱۵- **اطلاعات تماس:** ضرورت دارد دانشجویان در بدو ورود به مرکز اطلاعات محل سکونت و تلفن‌های قابل دسترسی را به دفتر مرکز اطلاع دهند و نسبت به اخذ ایمیل از مرکز محاسبات اقدام نموده و به نحو مقتضی ایمیل خود را چک نمایند و در مکاتبات رسمی خود از آن استفاده نمایند. در صورت تغییر تلفن‌های تماس و یا نشانی ضرورت دارد در اسرع وقت دفتر پژوهشکده را مطلع نمایید.

در انتها ضمن خوشامدگویی مجدد امیدواریم آشنایی با این مقررات و رعایت آن‌ها شما را در گذراندن یک دوره پر بار علمی - اجتماعی در زندگی کمک کند. مرکز تابع مقررات دانشگاه و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که ممکن است سالانه تغییر کند. بنابراین لازم است دانشجویان عزیز به اطلاع‌رسانی و موارد مطرح شده در جلسات هفتگی و سایت تحصیلات تکمیلی توجه کنند. در صورت وجود هر گونه ابهام و سوال انتظار می‌رود با مسئولان مرکز در میان گذاشته شود.

موفق باشید